

*„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego*

Rozdział I – Struktury gramatyczne.

I. Present Simple

Czas Present Simple jest używany:

- dla stałych sytuacji, powtarzających się czynności i codziennych zajęć:

Mr Smith works in a factory.

I get up at 6 and then have breakfast.

- dla ogólnych praw związanych z naturą:

The sun rises in the East.

- dla rozkładów jazdy i programów:

The train to Liverpool leaves at 7.30 am.

- dla komentarzy sportowych, recenzji i narracji wydarzeń:

a/ Rooney kicks the ball and passes it to Giggs.

b/ Sean Connery acts in the superb film.

c/ And then the princess tells him the whole truth.

„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Czas Present Simple jest zwykle używany z takimi określeniami czasu jak:

usually, sometimes, hardly ever, every Monday, every week, in the afternoon, at night, at the weekend, itd.

-5-

I Wstaw czasowniki w nawiasach w czasie Present Simple:

1. Mark and Kate ...../not, go/ to the cinema every Saturday.
2. Sue ...../run/ five miles every weekend.
3. What time ...../the bus leave/ ?
4. I ...../hardly ever, eat / fast foods.
5. They ...../not, swim/ at the swimming pool on Fridays.
6. Astronauts ...../not, travel/ in submarines.
7. Sam ...../not, remember/ about the party.
8. We ...../know/ everything how to repair the car.
9. The train ...../leave/ in ten minutes.
10. Mrs Jones ...../do/ the shopping every weekend.

2. Podziel czasowniki z listy poniżej na odpowiednia formy trzeciej osoby liczby pojedynczej:

type, fly, crash, pray, teach, freeze, cry, fix,

drive, fry, stay, miss, stop, do, play, set, try, say,

+ s - .....

„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

ss, sh, ch, x, o, + es - .....

samogłoska + y + s - .....

spółgłoska – y + ies - .....

-6-

3. Przetłumacz wyrazy w nawiasach na język angielski:

I usually/1/ ...../budzę się / at 7.00 when my alarm clock
/2/...../dzwoni/.

I /3/...../wyłączam / it straight away and then usually /4/...../leżę/
In bed for another five or ten minutes before I finally /5/...../wstaję/

I usually /6/...../jem/ śniadanie – toast, cornflakes, a boiled egg and coffee – at
about 7.30. While I /7/...../jestem/ in the kitchen I normally
/8/...../słucham/ the news on the radio.

I /9/...../wychodzę/ the house at about 7.50. I always
/10/...../wpadam / into Mr Smith the newsagent’s on the way to the station to
/11/...../kupić / a daily newspaper. I /12/..... /wsiadam/ the eight
o’clock train to work and usually /13/...../czytam/ the newspaper on it.

„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

I/14/ ...../zaczynam/ work at 9.00 and /15/...../kończę/ at 5.00.
at eleven o'clock we /16/...../mamy/ a break for tea or coffee and I always
/17/...../jem/ lunch at 12.30 – I usually go with some friends to an Italian restaurant
just round the corner.

I/18/...../wracam/ home from work at about six o'clock and
/19/...../jem/ dinner at 7.00. Most evenings I stay at home and
/20/...../oglądam/ TV. Sometimes, I /21/...../spotykam/ my friends
at the pub or /22/...../ chodzę/ to the cinema. Twice a week I
/23/...../dzwonię/ my mother for a chat and to /24/...../dowiedzieć
się / how everyone is.

I nearly always /25/...../chodzę / to bed at 11.00 or 11.15 on weekdays, and the
last thing I do before I /26...../zasypiam/ is to /27...../nastawić /
the alarm clock for the next day.

-7-

II. Present Continuous

Czas Present Continuous jest używany:

- dla czynności odbywających się w momencie mówienia lub czynności tymczasowych.

„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Peter is studying History these days. Right now he's having lunch.

- z przysłówkiem always kiedy chcemy wyrazić irytację z powodu sytuacji, które dzieją się zbyt często.

She's always losing her keys.

- dla czynności, które są ustalone na najbliższą przyszłość, zwłaszcza kiedy czas i miejsce są ustalone.

They're going for holiday in Spain next week.

- dla zmieniających się sytuacji.

More and more people are losing their jobs.

1. Wstaw czasowniki w nawiasach w czasie Present Continuous:

1. John ...../play/ in the band tonight.
2. Pancakes are her favourite dish, but today she ...../eat/ pasta.
3. I am so forgetful. I ...../always, forget/ about your birthday.
4. I The guests ...../arrive/ in a minute.
5. At the moment, James and his team ...../ do/ a project.

-8-

6. Next month, we ...../stay/ in London.

„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

7. Susan ...../look/ at some photos right now.
8. They're at the party and they...../enjoy/ music there.
9. The climate ...../get/ warmer every year.
10. My dad is in the garage and he...../repair/ the car now.

Pewna grupa czasowników nie występuje w formie continuous. Należą do nich:

- czasowniki wyrażające upodobania: **like, hate, love, prefer, dislike, itd.**
- czasowniki dotyczące percepcji: **notice, know, seem, understand, itd.**
- czasowniki dotyczące zmysłów: **hear, see, feel, taste, sound, look, itd.**
- czasowniki pozostałe: **mean, own, want, need, belong, contain, be, itd.**

Niektóre czasowniki posiadają formę continuous, ale jest różnica w znaczeniu:

- He has a sports car. – On ma sportowy samochód.
- He's having breakfast now. – On je teraz śniadanie.

- He is selfish. – On jest samolubny.
- He is being selfish. – On zachowuje się teraz samolubnie.

- This towel feels soft. – Ten ręcznik jest miękki.
- Jane is feeling her son's forehead. – Jane dotyka czoła swojego syna.

- The room smells of perfume. – W pokoju czuje się perfumy.
- That dog is smelling it's food. – Pies wącha swoją karmę.

„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- Susie looks tired. – Susie wygląda na zmęczoną.
- Susie is looking at the painting. – Susie patrzy na obraz.

-9-

- I can see a plane in the sky. – Widzę samolot na niebie.
- I'm seeing Kate tonight. – Spotykam się z Kate dziś wieczorem.

- The soup tastes good. – Zupa smakuje dobrze.
- She's tasting the soup. – Ona próbuje zupę.

- I think she's Swedish. – Sądzę, że ona jest Szwedką.
- I'm thinking about my work. – Rozmyślam o swojej pracy.

2. Wstaw czasowniki w nawiasach w Present Simple lub Present Continuous:

1. The situation ...../get/ worse.
2. I ...../have/ lunch in the small canteen at 12.30 today.
3. This suitcase ...../belong/ to him.
4. They ...../look/ miserable.
5. At present they ...../organize/ a conference.
6. I don't think Ann ...../eat/ meat. She is a vegetarian.
7. I suppose she ...../want/ a new car.
8. I'm so sorry, but I ...../not, understand/ what you mean.
9. This jacket ...../not, fit/ me any more.
10. They...../see/ the lawyer this afternoon.
11. This cake ...../taste/ awful.

„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

12. Peter ...../think/ about his holiday in Italy next week.
13. I ...../feel/ the radiator to see if it's getting warm.
14. Janet ...../smell/ flowers in the garden now.
15. I ...../see/ you're feeling better today.

-10-

III. Present Perfect Simple.

Czas Present Perfect Simple jest używany:

- aby opisać czynność, która rozpoczęła się w przeszłości i trwa to chwili obecnej, zwłaszcza z czasownikami, które nie występują w formie continuous.

- We have been friends since we were in a primary school.

- Mary has had her car for two years.

- dla czynności, która się niedawno zakończyła, i której rezultat jest widoczny teraz.

- She has finished her homework and she can go out.

- dla czynności, która wydarzyła się w nieokreślonym czasie w przeszłości.

*„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego*

- **He has broken his leg.**

- **They have been to New York four times.**

- dla czynności, które wydarzyły się w okresie czasu, który wciąż trwa.

- **We have received three e-mails this morning.**

Czas Present Perfect jest często używany z określeniami czasu:

already, yet, just, always, ever, never, so far, how long, for, since, lately, recently.

-11-

-They have already seen that film. – Oni już widzieli tamten film.

- Have you been to London yet ? – Czy byłeś już w Londynie ?

- Paul hasn't sold his car yet. Paul nie sprzedał jeszcze swojego samochodu.

- Has she ever been abroad ? Czy ona była kiedykolwiek za granicą ?

- We have never eaten Indian food. – My nigdy nie jedliśmy hinduskiego jedzenia.

- I have sent twenty invitations so far. – Wysłałem dwadzieścia zaproszeń do tej pory.

- How long have you known him ? – Jak długo znasz go ?

- I have not seen her for a long time. Nie widziałem jej od długiego czasu.

- They have been married since last summer. – Oni są małżeństwem od zeszłego lata.

- Have you seen any good films recently ? – Czy widziałeś ostatnio jakieś dobre filmy ?

„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

1. Wstaw czasowniki w nawiasach w czasie Present Perfect Simple:

1. Kate and I are good friends. We ...../know/ each other for three years.
2. Mary ...../clean/ her room and now she is going out.
3. Where's John ? – He ...../go/ shopping.
4. The hurricane ...../fall/ some of the tallest trees.
5. Look! The sun ...../rise/.
6. Only five people ...../survive/ the crash.
7. Give me the spanner. These bolts ...../loose/
8. They ...../never, fly/ in a plane.
9. We ...../live/ here/ all our lives.
10. The race ...../not, start/ yet because of the rain.

-12-

IV. Present Perfect Continuous

Czas Present Perfect Continuous jest używany:

*„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego*

- aby podkreślić trwanie czynności, która rozpoczęła się w przeszłości i trwa to chwili obecnej, zwłaszcza z określeniami, **for, since, all morning, day, itd.**

- **Mr Brown has been working in his office since 7 o'clock.**

- **We have been surfing the Internet all day.**

- dla czynności, która rozpoczęła się i zakończyła w przeszłości, a której rezultat jest widoczny w chwili obecnej.

- **Thomas is dirty. He has been working in the garden.**

- dla wyrażenia złości lub irytacji.

- **Who has been using my notebook today ?**

1. Wstaw czasowniki w nawiasach w czasie Present Perfect Simple lub Present Perfect Continuous:

1. I ...../lend/ him my notes.

2. She ...../do/ her homework since 2 o'clock.

3. I ...../not, sign/ the contract yet.

4. The builders ...../work/ hard all day.

5. Patty ...../move/ into her new flat lately.

6. He ...../trave/ all over the world since he was twenty.

7. They ...../just, go/ to bed.

8. We ...../not, meet/ them since last Christmas.

9. I ...../try/ to get in touch with him for two hours.

10. Peter ...../have/ this bike since last year.

„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

V. Powtórzenie czasów teraźniejszych.

1. Wstaw czasowniki w nawiasach w odpowiedniej formie czasów teraźniejszych;

1. Sarah is very tired. She ...../work/ hard all day.
2. Where's Peter? – He's upstairs. He ...../do/ his homework.
3. Betty is very clever. She ...../speak/ seven languages.
4. I can't go to the cinema on Friday. I ...../leave/ for Scotland on Thursday.
5. My train ...../arrive/ at 2 o'clock. Can you meet me at the station?
6. The football match ...../already, start /.
7. Jane looks great. She ...../lose/ weight.
8. They usually ...../change/ jobs every five years.
9. Who ...../read/ my diary?
10. I ...../normally, cut/ my hair myself.
11. Have you seen my bag? – I ...../search/ for it all morning.
12. .... /your mother, work/ in the bank?
13. We ...../play/ in a concert next weekend.
14. My uncle ...../just, decorate/ the bathroom.
15. They ...../be/ married since 1995.

2. Uzupełnij tekst wpisując czasowniki w nawiasach w odpowiedniej formie czasów teraźniejszych:

Dear Mark,

I hope you are enjoying yourself at university. I'm sure you/1/ ...../study/
hard. Everything /2/...../be/ fine here at home. Billy
/3/...../just, received/ his school report. It was bad a usual. He
/4/...../go/ to the gym every day. Kate/5/...../try/ to get in shape

„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

for the summer. She /6/...../already, plan/ her holiday in the sun. Your father /7/...../sell/ the old car and he /8/...../buy/ a new one. It's lovely – much better than the old one.

Anyway, write soon.

Love,

-14-

VI. Past Simple

Czas Past Simple jest używany:

- dla czynności, która wydarzyła się w określonym czasie w przeszłości. Czas jest określony lub znany.

- Peter spent his holiday in Greece last summer.

- I bought a computer when I was 15 years old.

- dla czynności, które nastąpiły jedna po drugiej.

- I got up and went to the bathroom.

- dla przeszłych zwyczajów lub sytuacji, które są teraz zakończone. Można również użyć wyrażenia **used to**.

- People ate/ used to eat a lot of meat in those days.

1. Napisz formy przeszłe poniższych czasowników w zależności od regularnej końcówki:

destroy, tidy, refer, promise, play, pray, cry, travel, rub, hire, try, complete, stop, stay, fry,

„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- e + d - .....

podwójna spółgłoska + ed - .....

spółgłoska – y – ied - .....

samogłoska + y + ed - .....

-15-

2. Wstaw czasowniki w nawiasach w czasie Past Simple:

1. Two years ago she ...../travel/ to Canada by plane.
2. They walked on a little and then he ...../see/ her crying.
3. He was speaking so quickly that I ...../not, understand/ what he said.
4. When he was in Paris, he ...../eat/ typical French food only.
5. I have not seen him since he ...../come/ from the USA.
6. We ...../not, have/ our lessons yesterday.
7. Mr Smith ...../drive/ home at 3 pm yesterday.
8. They ...../not, be/ at work last Wednesday.
9. I ...../call/ for help when I saw the accident.
10. They ...../become/ rich in the 1990s.

2. Uzupełnij tekst wpisując czasowniki w nawiasach w czasie Past Simple:

„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Mark /1/...../buy/his house two months ago. It is a beautiful cottage in the countryside. However, when Mark /2/...../decide/ to buy it, it /3/.....need/ a lot of work. First, he /4/ ...../decorate/ all the rooms. Then, he/5/...../plant/ lots of flowers in the garden. After that 6/...../make/ new curtains for all the windows. When it was ready, he /7/ ...../move/ in . Now Mark is very happy.

3. Przetłumacz na język angielski:

1. Byliśmy w kinie trzy dni temu.
2. Gdzie spędziłeś wakacje w zeszłym roku ?
3. W drodze do Londynu zepsuł się nam samochód.
4. Kiedy skończyłeś czytać tę książkę ?
5. Dlaczego ich nie było w szkole przedwczoraj ?
6. Tom kupił wczoraj parę brązowych butów.
7. Jej siostra upiekła to pyszne ciasto w sobotę.
8. John upadł i zranił kolano.
9. Ona nie zaśpiewała na koncercie trzy dni temu.
10. Najpierw zjedli śniadanie a potem wyszli z domu.

-16-

4. Przetłumacz zwroty w nawiasach na język angielski:

1. Our friends ...../wydali/ a big party last weekend.
2. They ...../wypróbowali/ their new washing machine two days ago.
3. Last year professor Jones ...../uczył/ Geography.
4. Last month Peter ...../zapłacił/ for his accommodation in cash.
5. Betty ...../widziała/ a very dangerous car crash a few hours ago.
6. When she was in England she always ...../piła/ tea for breakfast.

„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

7. They ...../wiedzieli/ how to solve the problem.
8. I think that the homework ...../była/ too difficult.
9. We ...../nie przyszliśmy/ to his party last Friday.
10. Nobody ...../nie zauważył/ that mistake.

VII. Past Continuous

Czas Past Continuous jest używany:

- dla czynności, która była w trakcie w określonym czasie w przeszłości. Nie wiemy kiedy czynność się rozpoczęła lub zakończyła:

- At five o'clock yesterday afternoon we were washing our car.

- dla czynności, która była w trakcie, kiedy została przerwana przez inną czynność:

He was watching TV when the electricity went off.

-dla dwóch lub więcej czynności odbywających się w tym samym czasie:

- Mary was doing the washing up while I was repairing the socket.

-17-

- aby opisać tło wydarzeń:

„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- The sun was shining. It was a lovely day.

1. Wstaw czasowniki w nawiasach w czasie Past Continuous:

1. He cut his finger as he ...../chop/ wood.
2. We ...../watch/ the children while they ...../play/
3. While I ...../drive/ home, I ran out of petrol.
4. At eight o'clock yesterday morning he ...../sleep/ in his bed.
5. The doorbell rang while they ...../talk/
6. As she ...../cross/ the street she slipped and fell.
7. A dog attacked her when she ...../walk/ in the park.
8. Mary ...../make/ some tea when she dropped the kettle.
9. Mrs Turner ...../sit/ in the garden when it started raining.
10. John ...../repair/ his motorbike when his brother arrived.

2. Wstaw czasowniki w nawiasach w czasie Past Simple lub Past Continuous:

1. Peter often ...../ride/ horses when he was a boy.
2. We saw the accident when we ...../cross/ the street.
3. While I ...../do/ my homework, the phone rang.
4. I ...../hear/ a loud crash as I was sitting in the garden.
5. From 11 to 12 I ...../ talk/ to some clients.
6. She ...../type/ a letter when her boss arrived.
7. Robert ...../get/ a flat tyre when he was driving home.
8. She ...../write/ her first novel in 1990.
9. I saw Jim this morning. He ...../run/ for the bus.

*„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego*

10. Pam ...../ open/ the present and read the card.

-18-

3. Wstaw czasowniki w nawiasach w czasie Past Simple lub Past Continuous:

George/1/ ...../pick/ up his bag then, /2/.....throw/ it over his shoulder. It/3/.....get/ dark and he/4/.....have/ a long way to go. He wished that he had let someone know that he was coming. It/5/...../start/ to hear a noise, then he/6/.....see/ two bright lights on the road ahead. A car/7/...../head/ towards him. It slowed down and finally/8/...../stop/ beside him. A man /9/ .....sit/ at the wheel. He/10/ ...../open/ the door quickly and/12/ ...../say/ ‘Get in George.’

VIII. Past Perfect

Czas Past Perfect jest używany:

- dla czynności, która wydarzyła się przed inną przeszłą czynnością lub przed określonym czasem w przeszłości:

- We had already booked the table when we went to the restaurant.

- dla czynności, która zakończyła się w przeszłości, i której rezultat był widoczny w przeszłości.

*„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego*

- Mark had injured his legs in a car accident, so he had to use a wheelchair for half a year.

1. Wstaw czasowniki w nawiasach w czasie Past Perfect:

1. Last Friday Betty ...../already, feed/ the dog when her father came home.
2. When he ...../save/ a lot of money, he bought a car.
3. I went to Mark's house but he ...../go/ out.
4. I didn't know who she was. I ...../not, see/ her before.
5. The house was very quiet when I got home. Everybody ...../go/ to bed.

-19-

IX. Powtórzenie czasów przeszłych.

1. Wstaw czasowniki w nawiasach w odpowiednich formach czasów przeszłych:

1. She ...../walk/ in the park when the storm began.
2. He ...../sit/ on the train at this time yesterday.
3. They ...../already, see/ the film twice at the cinema when they rented it on DVD.
4. The man ...../pay/ for his new car in cash.
5. The teacher ...../teach/ the children a song yesterday.
6. I ...../already, eat/ breakfast by the time the others woke up.
7. We ...../watch/ a film on TV when our guests arrived.
8. She ...../live/ with that family for three generations before she died.
9. They caught the boy when he ...../shoplift/.
10. She had acted in many films before she ...../become/ a star.

2. Uzupełnij dialogi wstawiając czasowniki w nawiasach w odpowiedniej formie czasów przeszłych:

„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

A: Where/1/ ...../you, be/ last night ?

B: I/2/ ...../be/ at the cinema. I/3/...../watch/ a great film when a fire/4/...../break out/.

A: Wow ! How/5/ ...../it, happen/?

B: Someone/6/ ...../drop/ a match into a waste-paper basket.

A: /1/ ...../you, go/ to the beach on Saturday ?

B: No, I/2/ ...../go/ on Sunday instead.

A: /3/...../you, have/ a great time ?

B: No I didn't. I /4/ ...../sunbathe/ when it/5/...../start/ raining, so I /6/ ...../leave/ in a hurry.

-20-

A: I/1/ ...../lose/ my keys yesterday.

B: Where/2/ ...../you, lose/ them ?

A: I don't know. I/3/...../go/ shopping and when I got back, I /4/ ...../realize/ that I/5/ ...../leave/ my keys somewhere.

X. Future Simple

Czas Future Simple jest używany:

- w przewidywaniach na temat przyszłości z czasownikami: think, believe, expect, itd, zwrotami: be sure, be afraid, itd oraz przysłówkami: perhaps, probably, itd.

„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- I think I will be rich one day.

- dla natychmiastowych decyzji i ofert:

- We will have the chicken.

- It's your birthday today. I will pay the bill.

- dla obietnic, ostrzeżeń, próśb i wyrażania nadziei:

- I promise, I will call you tonight.

- He hopes he will get work soon.

1. Wstaw czasowniki w czasie Future Simple:

1. I expect they ...../publish/ his new novel in September.

2. I promise I ...../call/ you in two hours.

3. They suppose they ...../sell/ their house next month.

4. Perhaps I ...../lend/ you some money.

5. I think I ...../talk/ to John tonight.

-21-

6. She ...../tell/ me a secret.

7. They ...../be ready in a moment.

8. We hope we ...../buy/ a new computer soon.

9. I'm sure his fame ...../disappear/ very soon.

10. I believe the plumber ...../come/ tomorrow.

„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

2. Przetłumacz czasowniki w nawiasach na język angielski:

1. My brother ...../otrzyma/ a New Job next month.
2. Jane has just promised that she ...../ugotuje/ a good dinner.
3. I hope she ...../poczuje się/ much better soon.
4. Who ...../rozpozna/ him in this picture ?
5. .... / Przyniosę/ you something to drink.
6. I'm going for a walk. .... / Pójdiesz / with me ?
7. I hope you ..... / nie spóźnisz się/ next time.
8. I promise I ...../wyślę / you a postcard.
9. We ..... / poznamy/ the results of the exam next week.
10. When ...../przetłumaczysz/ this article into English ?

XI. Future Continuous

Czas Future Continuous jest używany:

- dla czynności, która będzie się odbywała w określonym czasie w przyszłości.

- This time tomorrow we will be flying to Ireland.

„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- dla czynności, która na pewno się wydarzy w przyszłości jako wynik ustaleń lub codziennych zajęć.

- I will be seeing them at the meeting anyway.

- kiedy uprzejmie pytamy się o kogoś plany na najbliższą przyszłość.

- Will you be going out later ?

1. Wstaw czasowniki w nawiasach w czasie Future Simple lub Future Continuous:

1. What ...../she, do/ when she leaves school ?
2. I ...../have/ a good time during this holiday.
3. He ...../read/ this book over the weekend. So you have to wait till Monday.
4. I can't hear the television very well. – I ...../turn up/ the volume.
5. This time tomorrow I ...../sit/ on the plane.
6. I think I ...../give/ this report to you in a moment.
7. Don't come to me between 9 and 10. I ...../rest/ then.
8. Let's wait for Mary and then we...../have/ dinner.
9. At 10 o'clock tomorrow she ...../work/
10. That bag looks very heavy. I ...../help/ you with it.

XII. Be going to

Wyrażenie be going to jest używane:

„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- dla planów, zamiarów i ambicji w przyszłości,

- I am going to work for an international company.

- We are going to spend our holidays in South America next summer.

-23-

- dla przewidywań opartych na faktach:

- Look at him ! He is going to fall down.

1. Wstaw czasowniki w nawiasach w odpowiedniej formie wyrażenia be going to:

1. I ...../take/ a training course next month.
2. While you are at the gym I ...../ do/ the shopping.
3. We ...../not, buy/ a new car next year.
4. Why are you buying flour and eggs ? – because I...../make/ a cake.
5. Look at the sky. It ...../rain/
6. They ...../not, move out/ in December.
7. This weekend she ...../ stay/ home and relax.
8. Your jacket is dirty. – I know, I ...../to clean/ it.
9. What ...../you, wear/ at the party this weekend ?
10. There is a hole in the bottom of the boat. The boat ...../sink/

2. Wstaw czasowniki w nawiasach w czasie Future Simple lub z wyrażeniem be going to:

„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

1. I have decided what to buy her for a birthday ? – Really. What ...../you, buy/ ?
2. I'm too tired to cut the grass. – Don't worry ! I...../cut/ it for you.
3. Could I speak to mark, please ? – Wait a minute. I ...../get/ him for you.
4. Have you tidied your room ? - No, but I promise I ...../do/ it this afternoon.
5. James is very clever. He says he ...../become/ a scientist when he grows up.
6. Did you ask Mary to the party ? – Oh no ! I forgot. I ...../ask/ her tomorrow.
7. What are your plans for the weekend ? – I...../spend/ a little time at the gym.
8. Look at that boy ! He...../climb/ the tree.
9. What are they doing on Friday ? – They ...../probably, go/ to the disco.
10. We...../not, book/ the airline tickets tomorrow.

-24-

XIII. Powtórzenie czasów przyszłych.

1. Wstaw czasowniki w nawiasach w odpowiedniej formie czasów przyszłych:

1. What are your plans for the summer ? – I ...../stay/ with my family in the country.
2. Did you see Tom yesterday ? – No, but I ...../probably, see/ him this evening.
3. This time next week I ...../relax/ in Greece.
4. Mr Smith ...../move/ to the centre of town next month.
5. Betty ...../study/ abroad next year.
6. We hope we ...../ finish/ this project soon.
7. Look at that tree. It ...../fall down/.
8. Peter needs a hot drink. OK. I ...../make/ him some tea.

„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

9. I believe pollution ...../disappear/ in 2050.
10. At 7 pm tomorrow we...../sit/ home and watching TV.

2. Przetłumacz na język angielski:

1. Jutro wyślemy wszystkie e-maile.
2. O tej porze jutro będę leżał w łóżku i czytał książkę.
3. Oni zapłacą ten rachunek w poniedziałek.
4. Czy oni przyjdą na przyjęcie w piątek ?
5. Obawiam się, że nie zdam tego egzaminu.
6. Zamierzamy sprzedać nasz dom w przyszłym roku.
7. Co oni będą robili jutro po południu ?
8. Uważam, że roboty wykonają większość pracy w przyszłości.
9. Jestem przekonany, że ludzie będą żyli dłużej.
10. On oczekuje, że dostanie podwyżkę w przyszłym miesiącu.

-25-

3. Uzupełnij tekst wpisując czasowniki w nawiasach w odpowiedniej formie czasów przyszłych:

I've got some great news. We are going on holiday for a whole month. We're leaving on 2nd June. We both love swimming so we/1/...../stay/ at a wonderful hotel right next to the beach. I/2/...../relax/ as much as possible because I'm quite tired after working hard all this year.

We're coming back from our holidays on 30th June and I've got lots of plans for the rest of The summer. First, I/3/ ...../work/ at a café because I want to earn some extra

„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

money and buy a new car. I/4/...../also, join/ a gym to lose some weight.
Finally, I want to find a better job in autumn, so I/5/ ...../start/ a computer course.

XIV. Czasy gramatyczne – powtórzenie

1. Wstaw czasowniki w nawiasach w odpowiedniej formie:

1. Computers ...../become/ more and more efficient.
2. Mark ...../work/ very hard at the moment.
3. We ...../go/ to Sweden last winter.
4. Mary ...../cook/ while Bob was watering the plants.
5. James...../know/ Kate since he was five years old.
6. The River Amazon ...../flow/ into the Atlantic Ocean.
7. Fiona ...../exercise/ every day for the last six months.
8. They often ...../go/ on holiday abroad when they were single.
9. They ...../live/ in that house for five years.
10. Mary ...../fly/ to New York at 3.00 tomorrow morning.
11. I ...../probably, call/ Peter tonight.
12. We ...../never, be/ to Scotland before.
13. This time on Friday they ...../travel/ abroad.
14. My eyes are red because I ...../work/ on the computer for three hours.
15. We ...../not, send/ the invitations yet.

-26-

2. Uzupełnij tekst wstawiając czasowniki w nawiasach w odpowiedniej formie:

„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Dear Betty,

I/1/...../write/ to tell you my good news.

I/2/ ...../save/ enough money from my part-time job and, at last,

I/3/...../open/ a flower shop. My father /4/ ...../own/ a shop years ago and he/5/ .....give/ me some advice and suggestions.

He/6/...../think/ that my shop //7/...../be/ a success, because there isn't another flower shop in the area.

The shop isn't ready yet. My brother/8/ ...../already, paint/ the inside of the shop and tomorrow he/9/...../paint/ the outside. I/10/ ...../need/ to buy a new sign. My mother /11/ ...../want/ me to call the shop ' Rose', but I /12/ ...../still, think/ about it. Anyway, I just hope the local people/13/ ...../like /it.

I/14/ ...../start/ work next Monday. I/15/ ...../probably, phone/ you some time next week if I/16/ ...../have/ time. Wish me luck.

Best wishes,

XYZ

„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

-27-

XV. Pytania pośrednie:

- Pytania pośrednie są używane w celu nadania pytaniom bezpośrednim znaczenia uprzejmości wypowiedzi:

- **Did they buy that car ?**
- **Can you tell me if/whether they bought that car ?**

- **Where does she live ?**
- **I wonder here she lives ?**

1. Zadaj pytania ogólne w sposób pośredni:

1. Do you like playing football ?

- Tell me .....?

2. Will you help me lift these boxes ?

- I'd like to know .....?

3. Does he work in that factory ?

- Could you tell me .....?

4. Have you seen that man before ?

- I want to know .....?

5. Can he ski very well ?

- I have no idea .....?

6. Would you like something to eat ?

- I wonder .....?

7. Were you home yesterday evening ?

„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- Could you tell me .....?

8. Are you going to the cinema ?

- Tell me .....?

9. Should they stay with us ?

- I don't know .....?

10. Was he going to work when you met him ?

I'd like to know .....?

-28-

2. Zadaj pytania szczegółowe w sposób pośredni:

1. How much do these shoes cost ?

Can you tell me .....?

2. Why are there no buses today ?

I wonder .....?

3. What time does the match start ?

I'd like to know.....?

4. Where were they yesterday morning ?

Do you know .....?

5. How often did they go to the cinema ?

Tell me .....?

6. What does she buy at the market ?

I have no idea .....?

7. When are you leaving for school ?

Could you tell me .....?

8. Which one do you like best ?

Do you know .....?

„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

9. How fast does this car drive ?

I wonder .....

10. How many CDs did you get ?

Do you remember .....

11. How long have you had this bike ?

Can you tell me .....

12. How long ago did you meet her ?

I want to know .....

13. How did they get there ?

Do you know .....

14. Who came first to the party ?

Tell me .....

-29-

XVI. Mowa zależna

Mowa zależna jest używana do przytoczenia informacji, które zostały przez kogoś powiedziane. Jest to dokładne znaczenie, ale nie są to dokładnie te same wyrazy.

Możemy relacjonować informacje w sposób bezpośredni używając cudzysłowu lub w sposób pośredni zmieniając w większości przypadków formy gramatyczne. Możemy relacjonować twierdzenia, pytania oraz prośby, polecenia i propozycje.

Twierdzenie

He said, ‘ I am very happy with your results.’

He said /that/ he was very happy with their results.

*„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego*

Pytanie szczegółowe

Why did he leave ?

They asked him why he had left ?

Pytanie ogólne ?

Have they got a new car ?

I asked them if/whether they had a new car ?

Prośby i polecenia

Help me, please.

Tom asked them to help him.

Don't open the door !

I told him not to open the door.

Propozycje

Let's eat out.

I suggested eating out.

I suggested that we should eat out

-30-

W mowie zależnej następują następujące zmiany:

Present Simple – Past Simple

We like football. – He said they liked football.

Present Continuous – Past Continuous

*„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego*

She's reading a book. – He said she was reading a book.

Present Prefect – Past Perfect

I've sold my bike. – He said he had sold his bike.

Past Simple – Past Perfect

I had breakfast. - He said he had had breakfast.

Past Continuous – Past Continuous lub Past Perfect Continuous

I was driving a car. - He said he was driving/had been driving a car.

Future Simple – Future in the Past

I will phone you tomorrow. – He said he would phone me the next day.

Okres warunkowy – typ I

If I have time , I will come to you. – He said if he had time, he would come to you.

Okres warunkowy – typ II – bez zmian

If she knew, she would help me. – He said if she knew, she would help him.

Ogólne prawdy. – bez zmian

The sun rises in the east. – The teacher said the sun rises in the east.

Czasownik w formie terażniejszej. – bez zmian

They like basketball. – They say they like basketball.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

*„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego*

Czasowniki modalne:

will, shall – would

may – might

can – could

can – could/would be able to / w odniesieniu do przyszłości /

must – must / logiczny wniosek /

must - had to / obowiązek /

shall – should / doradzanie /

Bez zmian:

would, could, might, should, ought to, had better, mustn't

Zmiany następują w określeniach czasu i miejsca:

now – then

today – that day

tonight – that night

yesterday – the day before

tomorrow – the next day

this week – that week

last week – the week before

next week the week after

two days ago – two days before

here – there

come - go

Projekt realizowany przez Centrum Kształcenia Ustawicznego i Praktycznego
w Zielonej Górze

„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

-32-

1. Podaj informacje bezpośrednie w mowie zależnej:

1. They work at the post office.

He said .....

2. I don't like chemistry.

She told me .....

3. I did a lot of homework yesterday.

I said.....

4. We have lived here for five years.

They said.....

5. She invited her friends to the party.

I told him .....

6. Kate is having lunch now.

He said.....

7. James is divorced.

They told me.....

8. We will have a look at this tomorrow.

They said.....

9. You must do your homework.

I said.....

10. I can play the piano.

He said.....

„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

11. They shouldn't drive now.

I told them .....

12. If you don't put on a jacket, you won't go out.

I said.....

13. The earth moves around the sun.

I said.....

14. She has lost her umbrella.

I told him .....

15. Your story was impressive.

I told him .....

-33-

2. Podaj pytania w mowie zależnej:

1. Have you got a pencil ?

I asked him .....

2. Where does it hurt ?

She asked me .....

3. Did he speak to you on the phone ?

They asked me .....

4. Do you come from Ireland ?

They asked her .....

5. Will you be home tonight ?

I asked her.....

6. When did they close the factory down ?

They asked him .....

7. What is she doing these days ?

He asked us .....

„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

8. Was Peter at work yesterday ?

We asked her .....

9. Is it going to rain ?

I asked him .....

10. Where has he been ?

They asked us .....

11. How shall I write it ?

He asked me .....

12. Would you like to visit me ?

She asked me .....

13. Will you send me an e-mail tonight ?

I asked him .....

14. What were you doing at 5 pm yesterday ?

He asked me .....

15. Why did you want to do it ?

They asked me .....

-34-

3. Podaj prośby i polecenia w mowie zależnej:

1. Stop smoking here!

I told them .....

2. Don't phone me !

She told him .....

3. Open the window, please.

I asked him .....

4. Don't turn down the radio.

I told her .....

*„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego*

5. Give me a pen, please.

She asked him .....

6. Let's play tennis.

I suggested .....

7. Go to bed at once !

Mother told him .....

8. Be careful !

I told her .....

9. Pack your rucksack now !

They told me .....

10. Lend me some money, please.

She asked me .....

11. Do it again !

We told them .....

12. Look what you have done !

She told me .....

13. Don't drink so much coffee !

The doctor told me .....

14. Clean the kitchen now !

My mum told me .....

15. Do be quiet !

The teacher told us .....

XVII. Okresy warunkowe – typ O, I, II.

Okresy warunkowe to zdania z wyrazem if – jeśli, gdyby. Podstawowe typy okresów

*„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego*

warunkowych to typy 0, I i II.

Typ 0 jest używany do określania sytuacji, które są zawsze prawdziwe. Zamiast *if* można używać wyrazu *when*.

If/When the temperature drops below zero, water freezes.

Typ I jest używany do określania realnych lub bardzo prawdopodobnych sytuacji w chwili obecnej lub przyszłości.

If they don't study hard, they will fail their exams.

If you need any help, come and see me.

If she has finished her work, she can have a break.

If you are ever in our town, you should come and visit us.

Typ II jest używany do sytuacji nierealnych w chwili obecnej lub przyszłości.

If he won the lottery, he would buy a new house.

If I had time, I would sleep more.

If I were him, I could work abroad.

Jeżeli doradzamy komuś zawsze używamy – *If I were you/him...*

„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

-36-

1. Wstaw czasowniki w nawiasach w formie okresu warunkowego – typ I:

1. If you ...../not, be/ more careful, you will make a mistake.
2. If he repairs his car, he ...../go/ to London tomorrow.
3. If it ...../not, stop/ snowing, we won't go skiing.
4. If you swear again, I ...../tell/ you teacher.
5. I will give some chocolate if you ...../eat/ dinner.
6. If they ...../be/ home, I will come to them.
7. He ...../look for/ another job if he doesn't get a promotion.
8. If you ...../drink/ any alcohol, I won't let you drive.
9. She will be very happy if she ...../get/ some pocket money.
10. If I ...../tell/ the truth, I won't be punished.

2. Wstaw czasowniki w nawiasach w formie okresu warunkowego – typ II:

1. I would be very happy if I...../pass/ the entrance exam.
2. If I earned more money, my life ...../be/ much better.
3. If he ...../have/ more time, he would take up a new hobby.
4. You ...../not, cough/ so often if you stopped smoking.
5. If I ...../be/ you, I wouldn't do it again.
6. If she wasn't so unfriendly, she ...../have/ more friends.
7. If she ...../can/ sew, she would make her own dresses.
8. She ...../get married/ if she met a nice man.

„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

9. If we were rich, we ...../travel/ round the world.

10. If he ...../be/ me, he wouldn't talk to them.

-37-

XVIII. Strona bierna

Strona bierna jest używana :

- kiedy osoba, która wykonuje czynność jest nieznana lub nieistotna.

Her car was stolen last night.

These cars are made in Japan.

- kiedy czynność jest bardziej istotna niż osoba, która wykonuje tę czynność.

Two people were injured in a car crash yesterday.

Formy strony biernej:

Present Simple:

My car is repaired twice a year.

Present Continuous:

*„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego*

My car is being repaired now.

Past Simple:

My car was repaired last month.

Past Continuous

My car was repaired when I came to the garage.

Present Perfect Simple

My car has just been repaired.

Future Simple

My car will be repaired tomorrow

-38-

Czasowniki modalne:

My car must be repaired before the trip.

My car should be repaired before the trip

1. Zamień na strone bierną:

1. She will take the children to school.

.....

2. Peter is showing the photos.

.....

3. I must tidy the room.

.....

„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

4. We cook all the meals.

.....

5. They took her to hospital.

.....

6. They have rebuilt the palace.

.....

7. She should send me an e-mail.

.....

8. They delivered the tables two days ago.

.....

9. I feed my tropical fish every day.

.....

10. Someone has stolen her bike.

.....

11. The cook is making a fruit salad now.

.....

12. Peter wrote a letter yesterday.

.....

-39-

13. They can recycle glass and paper.

.....

14. They found some money in the street.

.....

15. The police have caught two criminals.

.....

„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

2. Wstaw czasowniki w nawiasach w stronie biernej:

1. My room ...../paint/ now.
2. Children ...../punish/ if they behave badly.
3. His novel ...../translate/ into twenty languages.
4. The Olympic Games ...../hold/ every four years.
5. This project ...../finish/ tomorrow.
6. Spanish ...../speak/ in South America.
7. Lunch ...../serve/ in two hours.
8. Peter ...../just, invited/ to the party by Kate.
9. I hope the taxes ...../reduce/ soon.
10. A new swimming pool ...../build/ in our town now.
11. Fresh vegetables ...../sell/ in that shop.
12. The goods ...../pack/ into a cardboard box.
13. These postcards ...../send/ at once.
14. The shopping ...../do/ every Saturday.
15. Pancakes ...../make/ from flour, eggs and milk.

*„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego*

XIX. Rzeczowniki

Rzeczowniki dzielimy na policzalne i niepoliczalne.

Rzeczowniki policzalne:

- występują z czasownikami w liczbie pojedynczej i mnogiej,

The apple is on the table.

The apples are on the table.

- zawsze występują z: a/ an / the / my / itd. w liczbie pojedynczej,

I bought a bike.

- w liczbie mnogiej mogą być używane samodzielnie lub z: some, any, many, few.

I love oranges.

I want to buy some oranges.

Rzeczowniki niepoliczalne:

- zawsze występują z czasownikami w liczbie pojedynczej,

Milk comes from cows.

Honey is fattening.

- nie występują z: / a / an / one / two / itd.

I like drinking mineral water.

„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Mogą być używane samodzielnie lub z: some, any, much, little, the, my, itd.

Don't forget to buy /some/ butter.

-41-

1. Wstaw w luki **is** lub **are**:

1. My shoes ..... too small for me now.
2. Athletics .....my favourite sport.
3. The class .....working on a project together.
4. Tom's gloves .....made of soft leather.
5. Your hair .....very long again.
6. My luggage .....in the car.
7. Mumps ..... a childhood disease.
8. My pyjamas ..... not on my bed.
9. The team .....training hard for a match.
10. His new clothes .....very fashionable.
11. My advice .....that you get a new job.
12. The weather .....going to be good.
13. His new furniture .....very expensive.
14. The stairs in my house .....made of wood.
15. These trousers .....too big for her.
16. The police .....looking for a thief.
17. Maths .....John's favourite subject at school.
18. Be careful ! Those scissors .....very sharp.
19. How many biscuits .....there in the tin?

„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

20. There .....too many people over there.
21. My family ..... very important for me.
22. Two years ..... a long time to be abroad.
23. My shorts .....very dirty.
24. The money .....everything for me.
25. The news ..... very depressing.

-42-

XX. Przyimki

Przyimki miejsca i ruchu:

- on / na/
- in / w /
- under / pod /
- next to / obok /
- beside / obok /
- on top of / na górze /
- above / nad /
- over / nad /
- below / poniżej /
- past / obok /
- across / przez /

„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- along / wzdłuż /
- from / z miejsca /
- at / na /
- out of / z czegoś /
- through / przez /
- opposite / naprzeciwko /
- inside / wewnątrz /
- between / pomiędzy /
- in front of / przed /
- behind / za /
- towards / w kierunku /
- among / wśród /
- up / w górę /
- down / w dół /

-43-

Wyrażenia z przyimkami miejsca:

- at the concert,
- at the party,
- at school,
- at university,
- at work,
- at home,
- at the station, airport,

„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- at the seaside,
- at 20 Oxford Street, ale in Oxford Street,
- at the doctor's

- in the middle,
- in the sea,
- in the sky,
- in hospital,
- in prison,
- in a newspaper,
- in the picture,
- in the world,
- in the lesson,
- in the country,

- on the left, right,
- on a platform,
- on a coast,
- on an island,
- on a menu,

- by train, bus, taxi, plane, ale on foot

-44-

Przymyki czasu:

- at two o'clock,

„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- at Christmas,
- at the weekend,
- at dawn,
- at lunchtime,
- at night,

- in March, June,
- in winter, spring,
- in 1995,
- in the 21st century,
- in the morning,
- in an hour,
- in a minute,

- on Monday, Christmas Day,
- on 1st July,
- on Monday morning,
- on a warm day,

I work **from 9 till /to / until** 5 every day.

My project will be ready **in** two days.

We'll see you **tomorrow morning**.

I met her **last week**.

„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

-45-

1. Wstaw odpowiednie przyimki:

1. He was waiting for us ..... the station.
2. He is standing .....the mirror.
3. He lives in a flat .....a greengrocer's.
4. There are lots of flowers.....the vase.
5. The village is only two miles ..... the sea.
6. She is walking .....the stairs.
7. The restaurant is ..... the bank and the post office.
8. The taxi stopped .....the cinema.
9. He is getting .....the car.
10. The money is ..... the safe.
11. Many people in Britain put the cat out ..... night.
12. Bye John. See you .....Friday.
13. He always has a big party .....New Year's Eve.
14. Pop music was really great .....the 1960s.
15. We work ..... nine thirty till eleven thirty.
16. Her birthday is .....June.
17. We often go shopping ..... Saturday mornings.
18. Stay here ..... I come back.
19. She will be fifty .....10th August.
20. My dad hasn't been to a football match .....1984.
21. I always go swimming ..... the weekend.
22. I haven't seen Amanda ..... a long time.

*„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego*

23. The woman walked .....the house and got into her car.

24. They moved to this town .....1998.

25. I found my keys ..... the sofa.

-46-

XXI. Czasowniki modalne

Czasowniki modalne mają zastosowanie w bardzo wielu funkcjach językowych.

- Konieczność

You **must/have** to work hard.

- Rada

You **must/should/ought to** see a dentist.

- Zakaz

You **mustn't** talk in the library.

- Brak konieczności

They **needn't/don't have to** phone us tonight.

Umiejętność

He **can** run fast.

*„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego*

When he was young, he **could** climb trees.

She **was able to** get into the house.

Pozwolenie

Can/Could/May I use your pen ?

You **can** use my computer.

You **can't** take photos over there.

Prośba

Can you lend me some money, please ?

Could you close the door, please ?

Will you make dinner ?

-47-

Propozycja

We **can/could** play computer games tonight.

Shall we go out this afternoon ?

Możliwość

He **may/might/could** be at work.

Oferta

Shall I help you with the shopping ?

Logiczne założenie

She **must** be at home.

*„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego*

He **can't** be at school.

1. Wstaw odpowiedni czasownik modalny:

1. Where ..... we meet ? – At my place.
2. .... we go to the cinema tomorrow ?
3. You ..... visit your family more often.
4. You .....go to bed late on weekdays.
5. Mary, ...you come outside and play with me ?
6. ....you make dinner today ?
7. Mark .....read and write until he was seven years old.
8. ....you ride a bicycle ?
9. ....I take your order, please ?
10. I .....remember to go to the bank. I haven't got any money.
11. I think you ..... leave early.
12. We ..... go to Florida on holiday.
13. She .....find a job after looking for half a year.
14. You ..... take out those books out of the library.
15. You ..... do the ironing. I will do it instead.

-48-

XXII. Powtórzenie struktur gramatycznych:

1. Wybierz poprawną odpowiedź:

1. Kate ..... hard recently. – Yes. She is taking her exams next month.

/a has been studying   b/ has studied   c/ studied

2. I must go to the library. – I ..... there this afternoon. I'll give you a lift.

a/ have been   b/ am going   c/ go

„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

3. We'd better run to the stadium. – I know the match ..... in five minutes.

- a/ is starting   b/ has started   c/ starts

4. I'm very hungry. – I'm not surprised. You .....all day.

- a/ haven't been eating   b/ haven't eaten   c/ don't eat

5. How did you hurt your hand ? – I cut it as I .....some vegetables.

- a/ chopped   b/ am chopping   c/ was chopping

6. I want to call James. – Well, don't call him before seven. He .....

- a/ will sleep   b/ will be sleeping   c/ is sleeping

7. He .....a famous writer one day. – Yes, I think you're right.

- a/ was   b/ will be   c/ is being

8. You .....tell the police about the burglary.

- a/ would   b/ shall   c/ must

9. This room ..... last week.

- a/ was decorated   b/ will be decorated   c/ decorated

10. .... we go for a picnic tomorrow ?

- a/ Shall   b/ Should   c/ Would

11. He ..... swim until he was seven

- a/ couldn't   b/ could   c/ can't

12. I took the bus to work because my car ..... at the moment.

- a/ was being serviced   b/ is being serviced   c/ is serviced

13. ....I help you, madam ?

- a/ Should   b/ Must   c. May

14. Tom .....be on holiday. I saw him yesterday.

- a/ would   b/ could   c/ can't

„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

15. I ..... water the garden. It rained this morning.
a/ didn't need to   b/ needn't   c/ have to
16. Jane ..... solve the problem, though it was difficult.
a/ was able to   b/ could   c/ couldn't
17. The new bridge ..... next week.
a/ was opened   b/ will be opened   c/ is opened
18. .... you do me a favour, please ?
b/ Should   b/ Could   c/ Need
19. .... you don't wear clothes, you will catch a cold.
a/ Unless   b/ Providing   c/ If
20. If I finish work early tomorrow, I ..... go to the cinema.
a/ would   b/ might   c/ should
21. If I won a lottery, I ..... whatever I liked
a/ will buy   b/ can buy   c/ could buy
22. If Jenny calls, ... her I'm out.
a/ will tell   b/ would tell   c/ tell
23. If I were you, I ..... professional advice.
a/ would seek   b/ will seek   c/ can seek
24. Would you like .....ice cream ? - yes, please.
a/ some   b/any   c/ no
25. There's very .....time left. We need to hurry up.
a/ a little   b/ few   c/ little
26. The ball hit Peter in ..... eye.
a/ one   b/ the   c/ his
27. There are ..... people in this room.
a/ too much   b/ too many   c/ a lot
28. Everyone ..... that the sun rises in the east.

„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

a/ knows

b/ know

c/ have known

29. I'm going away ..... the end of January.

a/ at

b/ on

c/ in

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

„Centrum – matura bez barier w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe”
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Projekt realizowany przez Centrum Kształcenia Ustawicznego i Praktycznego
w Zielonej Górze